

VALTAKUNNALLINEN EVANKELIUMIJUHLA RAAHESSA
F. G. Hedbergin syntymäpäiväjuhla 2.7.2011 klo 13.00
Seppo Suokunnas

"Usko heti!" - heti-usko oli Hedbergin löydön ydintä

"Kristuksen veressä meillä on lunastus, rikkomustemme anteeksianto. Näin Jumala on antanut armonsa rikkauten tulla runsaana osaksemme." Ef. 1:7

Luettu jae on siitä Raamatun kirjasta ja luvusta, joka oli F. G. Hedbergille hyvin rakas ja josta hän vuonna 1842 Raippaluodossa laati kuuluisaksi tulleen kirjansa Uskon oppi autuuteen.

Siinä Hedberg selittää luettua jaetta: "Kristillisyyden koko ydin, suurin taito ja salattu viisaus on se, että syntiä elävästi tunnettaessakin voidaan uskalluksella astua armollisen Jumalan kasvojen eteen ja pitää aivan totena se, että omantunnon ja Jumalan lain tuomitsemina syntisinä kuitenkin olemme Kristuksessa otollisia ja taivaallisen Isän rakkaita lapsia. Tästä on kyllä helppo puhua ja kirjoittaa, mutta työläästi se mahtuu arkaan, ahdistuneeseen omaantuntoon, kuten kaikki syntiensä vaivaamat sielut saavat kokea. Tämän hyvin tietäen apostoli selittää Ef. 1:7, miten me syntiset kuitenkin voimme olla Kristuksessa otolliset. Hän sanoo: "Jossa meillä on lunastus". Näin sanomalla hän vakuuttaa, että Kristus on jo täysin maksanut lunastushinnan kaikista meidän synneistämme ja ne sovittanut." (UOA 1843, 68–69).

Tänään Hedbergin syntymää ja elämäntyötä muistaessamme tahdon ammentaa jotakin hänen nuoruusajaltaan ja pappisuransa alkua ajoilta niistä murroskohdista, jolloin evankeliumin ihmeellinen kirkkaus selveni hänelle. Samalla kysymme, mikä oli Hedbergin löydön ydin ja mikä hänen uskonkäsityksensä pääkohta.

Hedberg koki 14-vuotiaana vahvan herätyksen ja murroksen. Siitä Hedberg kertoi myöhemmin kirjoituksissaan toistuvasti. Mikä oli tuo Raahessa alkuvuodesta 1826 koettu nuoruudenelämys? Hedberg kertoo itse kirjoituksessaan "*Vilpitön tunnustus*" (Uppriktig Bekännelse) 12.6.1844: "Vuonna 1826, vuoden alussa, tulin omassatunnossani ensimmäistä kertaa mitä voimakkaimmin vakuuttuneeksi kadotetusta tilastani ja että sieluni oli joutunut kauaksi elävästä Jumalasta. Suurella Jumalan tuomion ja vihan pelolla rupesin silloin, sisäisen hätäni ajamana, erittäin ahkerasti Jumalan sanasta etsimään tietä vapahdukseen ja autuuteen. Pian valloitti minut Sana ennättävän armon voimalla, niin että halukkaasti ja ilolla luin sitä melkein päivät päästään. Silloin tapahtui muutaman viikon kuluttua, että luin Kristuksen kärsimyksestä ja kuolemasta ainoana ikuisesti voimassa olevana sovituksena kaikista synneistämme. Tästä sanasta avautui minulle silloin nopeasti elävä armon salaisuuden ymmärtäminen, sillä Jumalan Henki avasi sydämeni, niin että pystyin ottamaan vastaan ja uskomaan luetun sanan: että nimittäin Jeesus Kristus, Jumalan Poika, elämällään ja verellään oli täysin sovittanut kaikki syntini ja että Jumala Hänen tähtensä todella oli sovitettu, armollinen, rakkain Isäni, joka oli antanut kaikki syntini anteeksi ja totisesti ottanut minut lapsekseen. Kuinka sydämestäni tyytyväinen ja autuas silloin olin, en pysty ilmaisemaan, sillä uskoin kaikesta sydämestäni, yksinkertaisesti ja lapsellisesti kaiken, kaiken minkä evankeliumi julistaa Jumalan armosta, laupeudesta ja rakkautesta Kristuksessa Jeesuksessa".

Nuoren pastori Hedbergin kirje 29.11.1835 pappistoverilleen L. J. Achrenille. Hedberg neuvoi Achrenia: "Älä ajattele, että sinun synnintuntosi on vielä liian heikko ja riittämätön,

niin että et pääse Jeesuksen luo. Sillä tällainen ajatus johtaa helposti omavanhurskauteen ja sen avulla pyrkimään suurempaan synninsuruun. Varmin ja paras neuvo sitävastoin on, että heti, niin pian kuin tunnet kurjuutesi, lähteä Jeesuksen luo, vaikka ei oikein Häntä vielä tunnekaan. Hän joka on sinussa alkanut hyvän työn, vie sen päätökseen.”

Raippaluodon kokemuksestaan 24.9.1842 Hedberg kertoi seuraavana kesänä Pöytyällä vierailleen ja ystävilleen: ”Niin tapahtui minulle syksyllä Raippaluodossa eräänä aamuna, kun tavallisuuden mukaan taas tunsin lain tuomion omassatunnossani ja mietin, kuinka minun nyt olisi meneteltävä saadakseni armon ja syntien anteeksiantamuksen, Jumalan sana valaisi minulle selväksi, että Kristus oli jo täydesti hankkinut minulle kaiken tämän ja ettei minun sen lisäksi tarvinnut tehdä mitään muuta kuin ainoastaan uskolla tarttua evankeliumin sanaan, joka saarnaa armoa ja vanhurskautta. Aloin silloin kaikkien muiden valmistusten sijasta aivan yksinkertaisesti ja lujasti lohduttautua ja tukea itseäni tällä sanalla ja näin torjua kaikkia epäuskon ja perkeleen vastaväitteitä ja lain vaatimuksia. Niin pian kuin uskalsin näin tehdä, sain tuntuvastikin kokea omassatunnossani rauhaa ja iloa Jumalan ansaitsemattomasta armosta, (jota iloisin sydämin ja suurella äänellä aloin kiittää ja ylistää).

Samana päivänä 24.9. syntyi Hedbergin ensimmäinen hengellinen laulu, *Andelig Fröjdesång*, jonka tunnemme alkusanoilla ”Veljet, siskot veisatkaa”.

Syksyn 1842 aikana Hedberg kirjoitti Raippaluodossa kirjansa *Uskon Oppi Autuuteen*. Se ilmestyi 1843 ja 1844. Edellä lainasin sitä 1:7 kohdalta. Siitä kävi ilmi perusteet, miksi syntisellä ihmisellä on lupa heti uskoa Kristukseen. Kirjan lopussa sanotaan: ”Meidän on (sielunvihollisen koetuksia) vastustaaksemme liityttävä koko uskalluksellamme Kristukseen juuri sellaisina kuin olemme, kokonaan heikkoina, syntisinä ja puutteellisina, ja niin olemme jo nyt Jumalan edessä pelastetut ja vapahdetut kaikista näistä ja saavutamme iankaikkisen autuuden. Näin meidän on ikään kuin lähdeittävä ulos itsestämme, heittäydyttävä arvelematta sisälle Kristuksen osallisuuteen ja yhdistyttävä häneen aivan likeisesti, hänen omikseen.”

Raumalla 10.9.1843 Carl Hacklinin virkaanasettajaisissa Hedberg jälleen keskusteli ystävineen autuuden asioista. Hedberg korosti autuutta etsiväisille, ”että jo nyt, viipymättä, ja aina eteenki hetkellisesti, ilman omaa mahdollisuuden tai mahdottomuuden katsomata, tulee turvautua täydelliseen Jumalan armoon Kristuksessa ja sitä, Evankeliumin voimasta, uskalluksella itsellensä omistaa.”

Kesällä 1844 Hedberg ohjasi Turussa sairasta pastorinrouvaa Johanna Ranckenia evankeliumin valkeuteen sanomalla ”Usko nyt heti!”. Armoa ja varmuutta etsivä pastorinrouva huomasi nyt, ettei hän ole minään muuna hetkenä sen parempi uskomaan. On siis turha odottaa. Hedbergin sanoista ”Usko nyt heti” hän rohkeni uskoa, että Jeesuksen rakkaus on suurempi hänen omia syntejään.

Myös kirjassaan *Teko-opin kumoaminen ja evankeliumin puolustus* (III osa, Hedbergin Tunnustus, 1851), Hedberg puhuu heti-uskosta. Jopa hän käyttää juuri tätä termiä ”heti-usko” (”genast tro”, ”strax”). Merkille pantavaa on se, että tällöin Hedberg alaviittein ja latinan kieltä käyttäen vetosi suoraan tunnustuskirjoihin. Kyseessä on kohta Schmalkaldenin uskonkappaleista, III luku parannuksesta, jossa Luther puhuu siitä, miten peljästynyt ihminen saa heti uskoa evankeliumissa esitettyyn armoon. Näin Luther tunnustuskirjoissa (nykykäännöksen mukaan): ”Tätä lain virkaa hoidettuaan uusi

testamentti heti julistaa evankeliumin lohdullisen armonlupauksen, joka on uskossa otettava vastaan.”

HETI-usko ja JO-perfektii hahmottavat evankelisen käsityksen, joka näin erosi aikansa pietistimistä. Varsinainen erotuskohta oli juuri heti-uskossa, vastakohtana ikävöivälle, odottavalle uskolle. Odotuksen, epätietoisuuden sijasta saa Jumalan sanasta katsoa, mitä Jeesus Kristus on puolestamme tehnyt, että Hän on meidät syntiset ja kadotetut lunastanut ja verellään sovittanut ja ansainnut meille syntien anteeksisaamisen ja taivaan.

Ystävä! Tänäänkin meillä on sama lääke. Sinä nääntyvä, epätietoinen ja epätoivoinen sielu, kuule!: ”Usko heti!”. Sinulla on Jeesus, sinulla on kaste, sinulla on Golgatan armo, sinulla on taivas. Mitä odotat? Jää turvaamaan syntien anteeksisaamiseen Jeesuksessa ja iloitsemaan autuudestasi!